

巴金 “鸟的天堂”

我们在陈的小学校里吃了晚饭。热气已经退了。太阳落下了山坡，只留下一段灿烂的红霞在天边，在山头，在树梢。

「我们划船去！」陈提议说。我们正站在学校门前池子旁边看山景。

「好！」别的朋友高兴地接口说。

我们走过一段石子路，很快地就到了河边。那里有一个茅草搭的水阁，穿过它，在河边两棵大树下，我们找到了几只小船。

我们陆续跳在一只船上。一个朋友解开绳子，拿起竹竿一拨，船缓缓地动了，向河中间流去。

三个朋友划着船，我和叶坐在船中望四周的景致。

远远地一座塔耸立在山坡上，许多绿树拥抱着它。在这附近很少有那样的塔，那里就是朋友叶的家乡。

河面很宽，白茫茫的水上没有波浪。船平静地在水面流动。三只桨有规律地在水里拨动。

在一个地方，河面变窄了。一簇簇的绿叶伸到水面来。树叶绿得可爱。这是许多棵茂盛的榕树，但是我看不出树干在甚么地方。

我说许多棵榕树的时候，我的错误马上就给朋友们纠正了，一个朋友说那里只有一棵榕树，另一个朋友说那里的榕树是两棵。我见过不少的大榕树，但是像这样大的榕树，我却是第一次看见。

我们的船渐渐地逼近榕树了。我有了机会看见它的真面目：是一棵大树，有着数不清的桠枝，枝上又生根，有许多根一直垂到地上，进了泥土里。一部分的树枝垂到水面，从远处看，就像一棵大树躺在水上一样。

现在正是枝叶繁茂的时节（树上已经结了小小的果子，而且有许多落下来了）。这棵榕树好像在把它的全都生命力展示给我们看。那么多的绿叶，一簇堆在另一簇上面，不留一点缝隙。翠绿的颜色明亮地在我们的眼前闪耀，似乎每一片树叶上都有一个新的生命在颤动，这美丽的南国的树！

船在树下泊了片刻，岸上很湿，我们没有上去。朋友说这里是「鸟的天堂」，有许多只鸟在这棵树上做窝，农民不许人捉牠们。我彷彿听见几只鸟扑翅的声音，但是等到我的眼睛注意地看那里时，我却看不见一只鸟的影子。只有无数的树根立在地上，像许多根木桩。地是湿的，大概涨潮时河水常常冲上岸去。「鸟的天堂」里没有一只鸟，我这样想道。船开了。一个朋友拨着船，缓缓地流到河中间去。

在河边田畔的小径里有几棵荔枝树。绿叶丛中垂着累累的红色果子。我们的船就在那里流去。一个朋友拿起桨把船拨进一条小沟。在小径旁边，船停住了，我们都跳上了岸。

两个朋友很快地爬到树上去，从树上抛下几枝带叶的荔枝，我同陈和叶三个人站在树下接。等到他们下地以后，我们大家一面吃荔枝，一面走回船上去。

第二天我们划着船到叶的家乡去，就是那个有山有塔的地方。从陈的小学校出发，我们又经过那个「鸟的天堂」。

这一次是在早晨，阳光照在水面上，也照在树梢。一切都显得非常明亮。我们的船也在树下泊了片刻。

起初四周非常清静。后来忽然起了一声鸟叫。朋友陈把手一拍，我们便看见一只大鸟飞起来，接着又看见第二只、第三只。我们继续拍掌。很快地这个树林变得很热闹了。到处都是鸟声，到处都是鸟影。大的、小的、花的、黑的，有的站在枝上叫，有的飞起来，有的在扑翅膀。

我注意地看。我的眼睛真是应接不暇，看清楚这只，又看漏了那只，看见了那只，第三只又飞走了。一只画眉飞了出来，给我们的拍掌声一惊，又飞进树林，站在一根小枝上兴奋地唱着，牠的歌声真好听。

「走吧。」叶催我道。

小船向着高塔下面的乡村流去的时候，我还回过头去看留在后面的茂盛的榕树。我有一点留恋的心情。昨天我的眼睛骗了我。「鸟的天堂」的确是鸟的天堂啊！
1933的6月在广州

Ba Jin “Kuş Cenneti”

Chen'in ilk okulunda akşam yemeğimizi yedik. Sıcak hava da etkisini kaybetti. Güneş dağın yamacında gözden kaybolurken, ardında kalan gök yüzünde, dağın ve ağaçların zirvesinde parıltısıyla gözleri alan bir kırmızılık bıraktı.

Herkes okul kapısının yanındaki havuz kenarında ayakta durmuş dağ manzarasını seyrederken, Chen: “Sandalla gidelim!” diye bir fikir öne sürdü. Diğer arkadaşlar sevinçle ağız birliği yaparak, “Tamam” dediler.

Taşlık bir yoldan geçerek çabucak nehir kenarına ulaştık. Çalılardan yapılmış bir kamelyayı geçince, nehrin kıyısındaki iki büyük ağacın hemen altında bir kaç küçük sandal bulduk. Sandallardan birine ard arda atladık. Arkadaşlardan birinin halatı çözüp bambu bir sılıkla kayığı nehre doğru itmesiyle usul usul hareketlenip, nehrin ortasına doğru akmaya başladık.

Üç arkadaş kürekleri çekerken, ben ve Ye sandalın ortasına oturup, dört bir yanın

manzarasını izlemeye koyulduk. Uzaklarda bir dağ yamacında pek çok yeşil ağacın etrafını sardığı bir dizi pagoda¹ sıralanmıştı. Bu çevrede böylesi bir pagodaya çok nadir rastlanırdı. İşte orası arkadaşımız Ye'nin memleketiydi.

Nehir oldukça genişti. Bu bembeyaz uçsuz bucaksız görünen suda hiç dalga yoktu. Sandal suyun üstünde sakin sakin ilerliyordu. Üç kürek ritmik bir şekilde suyun içinde hareket ediyordu.

Bir yerde suyun yüzeyi biraz daraldı. Salkım salkım ağaç yaprakları suyun içine kadar uzanmıştı. Yaprakların yeşili sevmeye değerdi. Bunlar bir çok gür banyan ağacının² yapraklarıydı, ancak ağaç kökünün nerede olduğunu göremiyordum.

Ben 'bir çok banyan ağacı' deyince, arkadaşlar hemen hatamı düzelttiler. Biri 'Orda sadece bir banyan ağacı var!' derken, diğeri 'Ordaki banyan ağacı iki tane' diyordu. Bense bu zamana kadar bir çok banyan ağacı görmüş olmama rağmen, bu kadar büyüğünü ilk kez görüyordum.

Sandalımız yavaş yavaş banyan ağacına yaklaşınca, onu yakından görme fırsatım oldu. Bu büyük, tek bir banyan ağacıydı. Sayısız çatallı dalları vardı. Dallarından yeni kökler büyümüş, bunlar yere kadar uzanıp, toprağın içlerine kadar girmişti. Bir kısım dallar suyun yüzeyine doğru uzamış, uzaktan bakıldığında suyun üzerine uzanmış koca bir ağaç görüntüsü veriyordu.

Şimdi tam da dalların, yaprakların gürleşme mevsimiydi. (Ağaç dalların çoktan ufak meyveler vermiş, hatta bir çoğu yerlere dökülmüştü.) Bu banyan ağacı sanki tüm yaşama gücünü gözlerimizin önüne seriyordu. Bu denli gür, yemyeşil yapraklar, hiç boşluk bırakmamacasına birbirlerinin üzerine yığılmıştı. Zümrüt yeşili parlak yapraklar, gözlerimizin önünde ışıldıyor, her yaprağın üzerinde yeni bir hayat şekilleniyordu bu güzelim güney ağacında!..

Sandal ağacın altında birkaç dakika durakladı. Çok çamurluydu, kıyıya çıkmadık. Arkadaşlardan biri buranın "Kuş Cenneti" olduğunu, bir sürü kuşun bu ağaç dallarına yuva yaptığını, köylülerin de onların avlanmasına izin vermediklerini söyledi. Sanki birkaç kuşun kanat çırpma sesini duyar gibi oldum, ama dikkatle baktığımda kuşa benzer tek bir şey bile görmedim. Yalnızca yerde ağacın kütüğü andıran sayısız kökleri vardı. Yer ıslaktı, muhtemelen nehirin yükseldiği zamanlarda sular kıyıya vurmuştu. "Kuş Cenneti'nde tek bir kuş bile yok!" diye düşündüm. Sandal hareket etmeye başladı. Bir arkadaşın kürekleri çekmesiyle, yavaş yavaş nehrin ortasına doğru açıldık.

Nehir kıyısında bulunan tarlaların patikalarında birkaç Liçi³ ağacı vardı. Yeşil

¹ İngilizce Pagoda. Çince Ta. Özellikle Uzak Doğu Ülkelerinde yaygın, çok katlı kule görüntüsü veren Budist Tapınak.

² İngilizcesi Banyan. Çincesi Rong Shu. Daha çok Hindistan ve Güneydoğu Asya'da yetişen, yüzlerce ağaç büyüklüğünde ve dalları yerlere ulaşan bir ağaç türü.

³ İngilizce Lichee. Çincesi Lizhi. Çin'in güneyinde yetişen kırmızı kabuklu bir meyve türü.

yaprak yığınlarının arasından salkım salkım kırmızı meyveler sarkıyordu. Sandalımız o yöne doğru sürükleniyordu. Bir arkadaş kürek yardımıyla sandalı nehrin üstündeki küçük bir su kanalına yönlendirdi. Sandal, patikanın yanında durdu, hepimiz kıyıya atladık.

İki arkadaş hızla ağaca çıktı. Ağaçtan kopardıkları birkaç Liçi meyvesini aşağıya attılar. Ben, Chen ve Ye ağacın altında durup atılan meyveleri topladık. Onlar da aşağıya indikten sonra hep birlikte meyveleri yiyerek sandala doğru yürüdük.

Ertesi gün sandalla Ye'nin memleketine, o dağ ve pagodanın olduğu yere gittik. Chen'in ilkokulundan yola çıkıp tekrar o "Kuş Cenneti"nden geçtik.

Bu kez seher vaktiydi. Güneş ışınları suyun yüzeyini ve ağaç tepelerini aydınlatmıştı. Her şey pırıl pırıldı. Sandalımız ağacın altında birkaç dakika durakladı.

Dört bir yan huzur dolu bir sessizliğe bürünmüştü. Sonra birden bir kuş sesi duyuldu. Arkadaşım Chen'in el çırpmasıyla büyük bir kuşun kanatlanıp uçtuğunu gördük. Onu takiben ikinci, sonra üçüncü...El çırpmaya devam ettik. Çok geçmeden orman canlı bir atmosfere büründü. Her yer kuşlar ve sesleriyle doldu. Büyük, küçük, renkli, siyah...kimisi bir ağacın dalında ötüyor, kimisi uçuyor, kimisi de kanat çırpıyordu.

Dikkatle bakıyordum ama gözlerim hepsini birden görmeye yetişemiyordu. Birine bakarken araya bir diğeri giriyor, ona bakarken bir üçüncüsü uçup geliyordu. Birden ortaya çıkan bir ardıc kuşu, alkış sesimizden ürküp, tekrar ormana doğru uçtu. Orada bir ağaç dalına konarak, coşkuyla şakımaya başladı. Şarkısı ne kadar da güzeldi!...

Ye aceleyle: "Gidelim!" dedi.

Küçük sandalımız, Pagodanın altındaki köye doğru sürüklenirken, ben hala başımı çevirmiş geride bıraktığımız heybetli banyan ağacına bakıyordum. Oradan ayrılmaya hiç gönlüm yoktu. Dün gözlerim beni yanıltmıştı, "Kuş Cenneti" gerçekten de "Kuş Cenneti"ydi!

Haziran 1933 Guang Zhou